

הַפְּדָה

שֵׁל

פֶּסַח

קִדְשׁ

בשבת מתחילין:

יום הששי. ויכלו השמים והארץ וכל צבאם. ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה. ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אותו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות.

בחול מתחילין:

סברי מרנן

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, אשר בחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון וקדשנו במצותיו. ותתן לנו יי אלהינו באהבה (בשבת: שבתות למנוחה) מועדים לשמחה, חגים וזמנים לששון, את יום (השבת הזה ואת יום) חג המצות הזה, זמן חרותנו (באהבה). מקרא קדש, זכר ליציאת מצרים. כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל העמים, (ושבת) ומועדי קדשך (באהבה וברצון). בשמחה ובששון הנחלתנו. ברוך אתה יי, מקדש (השבת) וישראל והזמנים.

במוצאי שבת מוסיפין:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, בורא מאורי האש.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם המבדיל בין קדש לחול, בין אור לחשך, בין ישראל לעמים, בין יום השביעי לששת ימי המעשה. בין קדשת שבת לקדשת יום טוב הבדלת, ואת יום השביעי מששת ימי המעשה קדשת. הבדלת וקדשת את עמך ישראל בקדשתך. ברוך אתה יי המבדיל בין קדש לקדש.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה.

שותה רב פוס היין בהסבה.

החידושים שלי:

נוטלין את הידים ואין מברכין "על נטילת ידים".

טובלין פרפס פחות מבזית במי מלח, ומברכין:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, בורא פרי האדמה.

בעל הבית יבצע את המצה האמצעית לשתיים ומצפין את החצי הגדול לאפיקומן.

החידושים שלי:

מְנַלָּה אֶת הַמְצוֹת, מְגַבִּיחָה אֶת הַקְּעָרָה וְאוֹמֵר בְּקוֹל רָם:

הָא לַחֲמָא עֲנִיָּא דִּי אֲכָלוּ אַבְהָתָנָא בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם. כָּל דְכָפִין
יִיתִי וְיִיכַל, כָּל דְצָרִיךְ יִיתִי וְיִפְסַח. הַשְׁתָּא הָכָא, לְשָׁנָה הַבָּאָה
בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל. הַשְׁתָּא עַבְדֵּי, לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּנֵי חוֹרִין.

מסידר הקערה מעל השלחן, מוזגין כוס שני וכאן הבן או אחד מן המסבים שואל:

מַה בְּשִׁתְּנָה הַלֵּילָה הַזֶּה מִכָּל הַלֵּילוֹת?

שְׂבֻכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין חֵמֶץ וּמָצָה,

הַלֵּילָה הַזֶּה - כָּלוּ מָצָה!

שְׂבֻכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין שְׂאֵר יְרֻקוֹת,

הַלֵּילָה הַזֶּה מְרוֹזֵר!

שְׂבֻכָל הַלֵּילוֹת אֵין אָנוּ מְטַבִּילִין אֶפְילוּ פַעַם אַחַת,

הַלֵּילָה הַזֶּה שְׁתֵּי פְעָמִים!

שְׂבֻכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין בֵּין יוֹשְׁבֵין וּבֵין מְסַבִּין,

הַלֵּילָה הַזֶּה כָּלְנוּ מְסַבִּין!

הַחִידוּשִׁים שְׁלִי:

מניח את הקערה על השלחן. המצות תהיינה מגולות בשעת אמירת ההגדה.

עבדים היינו לפרעה במצרים,

ויציאנו יי אלהינו משם ביד חזקה ובזרוע נטויה. ואלו לא הוציא הקדוש ברוך הוא את אבותינו ממצרים, הרי אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים היינו לפרעה במצרים. ואפילו פלנו חכמים, פלנו נבונים, פלנו זקנים, פלנו יודעים את התורה, מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים. וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משבח.

מעשה ברבי אלעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא ורבי טרפון שהיו מסבין בבני ברק, והיו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם: רבותינו, הגיע זמן קריאת שמע של שחרית. אמר רבי אלעזר בן עזריה: הרי אני כבן שבעים שנה, ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות עד שדרשה בן זומא: שנאמר, למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך, ימי חייך - הימים, כל ימי חייך - הלילות. וחכמים אומרים: ימי חייך - העולם הזה, כל ימי חייך - להביא לימות המשיח.

החידושים שלי:

ברוך המקום, ברוך הוא. ברוך שנתן תורה לעמו ישראל, ברוך הוא.
פנגד ארבעה בנים דברה תורה. אחד חכם, ואחד רשע, ואחד תם,
ואחד שאינו יודע לשאול.

חכם מה הוא אומר? מה העדות והחקים והמשפטים אשר צוה יי אלהינו
אתכם? ואף אתה אומר לו פהלכות הפסח: אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן.

רשע מה הוא אומר? מה העבדה הזאת לכם? לכם - ולא לו. ולפי שהוציא את
עצמו מן הכלל כפר בעקר. ואף אתה הקהה את שניו ואמר לו: בעבור זה עשה
יי לי בצאתי ממצרים. לי - ולא לו. אילו היה שם, לא היה נגאל.

תם מה הוא אומר? מה זאת? ואמרת אליו: בחזק יד הוציאנו יי ממצרים, מבית
עבדים.

ושאינו יודע לשאול - את פתח לו, שנאמר: והגדת לבנך ביום ההוא לאמר,
בעבור זה עשה יי לי בצאתי ממצרים.

יכול מראש חדש, תלמוד לומר ביום ההוא, אי ביום ההוא יכול מבעוד יום,
תלמוד לומר בעבור זה - בעבור זה לא אמרתי אלא בשעה שיש מצה ומרור
מנחים לפניה.

החידושים שלי:

מִתְחַלְּקָה עֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְעַכְשֵׁיו קָרְבָנוּ הַמְקוֹם לְעִבְדָתוֹ,
שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵל כָּל הָעָם, כֹּה אָמַר יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: בְּעֶבֶר הִנְהַר
יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם, תָּרַח אָבִי אֲבִרְהָם וְאַבְרָם נַחֲוֹר, וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים.
וְאַקַּח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אֲבִרְהָם מֵעֶבֶר הִנְהַר וְאוֹלָךְ אוֹתוֹ בְּכָל אֶרֶץ כְּנָעַן, וְאַרְבֵּה
אֶת זָרְעוֹ וְאַתָּן לֹו אֶת יִצְחָק, וְאַתָּן לְיִצְחָק אֶת יַעֲקֹב וְאַתָּן לְעֵשָׂו אֶת
הַר שְׁעִיר לְרֵשֶׁת אֹתוֹ, וַיַּעֲקֹב וּבָנָיו יָרְדוּ מִצְרָיִם.

בְּרוּךְ שׁוֹמֵר הַבְּטָחָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל, בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חָשַׁב אֶת הַקָּץ,
לְעֲשׂוֹת כְּמָה שֶׁאָמַר לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ בְּבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאמֶר
לְאַבְרָם, יָדַע תֵּדַע כִּי גֵר יִהְיֶה זָרְעֶךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם, וְעֹבְדוּם וְעֵנּוּ אֹתָם אַרְבַּע
מֵאוֹת שָׁנָה. וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבְדוּ דָן אֲנִי וְאַחֲרָי כֵן יֵצְאוּ בְּרַכְשׁ גָּדוֹל.

מִכְסָּה אֶת הַמִּצּוֹת וּמְגַבִּיחָה אֶת הַפּוֹס.

**וְהִיא שְׁעֵמֻדָה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ!
שֶׁלֹא אֶחָד בְּלִבָּד עָמַד עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ, אֶלֶּא
שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ,
וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִצִּילָנוּ מִמָּוֶת.**

וַיִּנַּח הַפּוֹס מִקְדוֹ וַיִּגְלֶה אֶת הַמִּצּוֹת.

הַחִידוּשִׁים שְׁלִי:

צא ולמד מה בקש לבן הארמי לעשות ליעקב אבינו. שפרעה לא גזר אלא על הזכרים ולבן בקש לעקור את הכל, שנאמר: ארמי אבד אבי, ויגד מצרימה ויגד שם במתי מעט, ויהי שם לגוי גדול, עצום ורב.

ויגד מצרימה - אנוס על פי הדבור.

ויגד שם - מלמד שלא ירד יעקב אבינו להשתקע במצרים אלא לגור שם, שנאמר: ויאמרו אל פרעה, לגור בארץ באנו, כי אין מרעה לצאן אשר לעבדיך, כי כבד הרעב בארץ כנען. ועתה ישבו נא עבדיך בארץ גֶשֶׁן.

במתי מעט - כמה שנאמר: בשבעים נפש ירדו אבותיך מצרימה, ועתה שמך יי אלהיך פכוכבי השמים לרב.

ויהי שם לגוי - מלמד שהיו ישראל מציינים שם.

גדול, עצום - כמה שנאמר: ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד, ותמלא הארץ אתם.

ורב - כמה שנאמר: רבבה כצמח השדה נתתיך, ותרבי ותגדלי ותבאי בעדי עדיים, שדים נכנו ושערך צמת, ואת ערם וערית. ואעבר עליך ואראך מתבוססת בדמיה, ואמר לך בדמיה חיי, ואמר לך בדמיה חיי.

החידושים שלי:

וַיִּרְעוּ אֶת־נֹגֵחַ הַמִּצְרַיִם וַיַּעֲנוּנוּ, וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה.

וַיִּרְעוּ אֶת־נֹגֵחַ הַמִּצְרַיִם - בְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: הִבֵּה נִתְחַכְּמָה לּוֹ פֶּן יִרְבֶּה, וְהָיָה כִּי תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסַף גַּם הוּא עַל שְׂנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ, וְעָלָה מִן הָאָרֶץ.

וַיַּעֲנוּנוּ - בְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיִּשְׁמְעוּ עָלָיו שְׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עֲנֹתוֹ בְּסִבְלָתָם. וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפָרְעֹה. אֵת פֶּתַח וְאֵת רַעְמִסִּים.

וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה - בְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיַּעֲבֹדוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֹךְ.

וַנַּצְעֵק אֵל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת קִלְנוֹ, וַיִּרְא אֶת עֲנֵינוּ וְאֵת עֲמַלְנוּ וְאֵת לַחֲצֵנוּ.

וַנַּצְעֵק אֵל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ - בְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם, וַיִּאָּנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבֹדָה וַיַּצְעֲקוּ, וַתַּעַל שׁוֹעַתָם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבֹדָה.

וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת קִלְנוּ - בְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם, וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אַבְרָהָם, אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב.

וַיִּרְא אֶת עֲנֵינוּ - זֶה פְּרִישׁוֹת דֶּרֶךְ אֶרֶץ, בְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּדַּע אֱלֹהִים.

וְאֵת עֲמַלְנוּ - אִלּוּ הַבְּנִים. בְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: כָּל הַבֶּן הַיְלֹוֹד הַיָּאֲרָה תִשְׁלִיכֻהוּ וְכָל הַבַּת תִּחְיוּן.

וְאֵת לַחֲצֵנוּ - זֶה הַדְּחָק, בְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: וְגַם רָאִיתִי אֶת הַלַּחֲצֵץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לַחֲצִים אֹתָם.

החידושים שלי:

וַיֹּצֵאֵנִי יְיָ מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֵרַע נְטוּיָה, וּבְמִרְאָה גְדֹלָה, וּבְאֵתוֹת וּבְמִוִּפְתִּיּוֹת.

וַיֹּצֵאֵנִי יְיָ מִמִּצְרַיִם - לֹא עַל יְדֵי מַלְאָךְ, וְלֹא עַל יְדֵי שָׂרָף, וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, אֲפֹלָה הַקְדוֹשׁ פְּרוּף הוּא בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֶצְמוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: וְעַבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֶּה, וְהַפִּיתִי כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה, וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים. אֲנִי יְיָ.

וְעַבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֶּה - אֲנִי וְלֹא מַלְאָךְ

וְהַפִּיתִי כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם - אֲנִי וְלֹא שָׂרָף

וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים - אֲנִי וְלֹא הַשְׁלִיחַ.

אֲנִי יְיָ - אֲנִי הוּא וְלֹא אֲחֵר.

בְּיַד חֲזָקָה - זֶה הַדָּבָר, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: הִנֵּה יָד יְיָ הוֹיָה בְּמִקְנֶךָ אֲשֶׁר בְּשֹׁדֶה, בְּסוּסִים, בְּחֻמְרִים, בְּגַמְלִים, בְּבָקָר וּבַעֲזָא, דָּבָר כְּבֹד מְאֹד.

וּבְזֵרַע נְטוּיָה - זֶה הַחֶרֶב, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וְחָרְבוּ שְׁלוֹפָה בְּיָדוֹ, נְטוּיָה עַל יְרוּשָׁלַיִם.

וּבְמִרְאָה גְדֹלָה - זֶה גְלוּי שְׁכִינָה, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: אוֹ הִנֵּסָה אֱלֹהִים לָבֵא לְקַחַת לּוֹ גּוֹי מִקְרֵב גּוֹי בְּמִסַּת בָּאֵתוֹת וּבְמִוִּפְתִּיּוֹת, וּבְמִלְחָמָה וּבְיַד חֲזָקָה וּבְזֵרַע נְטוּיָה, וּבְמִוִּרְאֵי גְדֹלִים, כָּכֵל אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יְיָ אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ.

וּבְאֵתוֹת - זֶה הַמַּטֵּה, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וְאֵת הַמַּטֵּה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ, אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בּוֹ אֵת הָאֵתוֹת.

החידושים שלי:

רבי יוסי הגלילי אומר: מנין אתה אומר שלקו המצרים במצרים עשור
מכות ועל הים לקו חמשים מכות? במצרים מה הוא אומר? ויאמרו החרטמים
אל פרעה: אצבע אלהים הוא, ועל הים מה הוא אומר? וירא ישראל את ה' ו
הגדלה אשר עשה יי במצרים, ויראו העם את יי, ויאמינו ביי ובמשה עבדו.
כמה לקו באצבע? עשור מכות. אמור מעתה: במצרים לקו עשור מכות ועל הים
לקו חמשים מכות.

רבי אליעזר אומר: מנין שכל מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים
במצרים היתה של ארבע מכות? שנאמר: ישלח בם חרון אפו, עברה וזעם
וצרה, משלחת מלאכי רעים. עברה - אחת, וזעם - שתיים, וצרה - שלש,
משלחת מלאכי רעים - ארבע. אמור מעתה: במצרים לקו ארבעים מכות ועל
הים לקו מאתיים מכות.

רבי עקיבא אומר: מנין שכל מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים
במצרים היתה של חמש מכות? שנאמר: ישלח בם חרון אפו, עברה וזעם וצרה,
משלחת מלאכי רעים. חרון אפו - אחת, עברה - שתיים, וזעם - שלש, וצרה
- ארבע, משלחת מלאכי רעים - חמש. אמור מעתה: במצרים לקו חמשים
מכות ועל הים לקו חמשים ומאתים מכות.

החידושים שלי:

כִּמָּה מַעֲלֹת טוֹבוֹת לְמָקוֹם עֲלֵינוּ!

- אֱלֹהֵי הַיָּם הוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים, דִּיּוּנוֹ.
- אֱלֹהֵי הַיָּבֵשׁ עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים, וְלֹא עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם, דִּיּוּנוֹ.
- אֱלֹהֵי הַיָּבֵשׁ עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם, וְלֹא הָרַג אֶת בְּכוֹרֵיהֶם, דִּיּוּנוֹ.
- אֱלֹהֵי הַיָּבֵשׁ אֶת בְּכוֹרֵיהֶם וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת מְמוֹנָם, דִּיּוּנוֹ.
- אֱלֹהֵי הַיָּבֵשׁ נָתַן לָנוּ אֶת מְמוֹנָם וְלֹא קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם, דִּיּוּנוֹ.
- אֱלֹהֵי הַיָּבֵשׁ קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם וְלֹא הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחָרְבָה, דִּיּוּנוֹ.
- אֱלֹהֵי הַיָּבֵשׁ הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחָרְבָה וְלֹא שָׁקַע צַרְנוֹ בְּתוֹכוֹ, דִּיּוּנוֹ.
- אֱלֹהֵי הַיָּבֵשׁ שָׁקַע צַרְנוֹ בְּתוֹכוֹ וְלֹא סָפַק צַרְפָּנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה, דִּיּוּנוֹ.
- אֱלֹהֵי הַיָּבֵשׁ סָפַק צַרְפָּנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה וְלֹא הֶאֱכִילָנוּ אֶת הַמָּן, דִּיּוּנוֹ.
- אֱלֹהֵי הַיָּבֵשׁ הֶאֱכִילָנוּ אֶת הַמָּן וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת הַשֶּׁבֶת, דִּיּוּנוֹ.
- אֱלֹהֵי הַיָּבֵשׁ נָתַן לָנוּ אֶת הַשֶּׁבֶת, וְלֹא קָרְבָנוּ לְפָנֵי הַר סִינַי, דִּיּוּנוֹ.
- אֱלֹהֵי הַיָּבֵשׁ קָרְבָנוּ לְפָנֵי הַר סִינַי, וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, דִּיּוּנוֹ.
- אֱלֹהֵי הַיָּבֵשׁ נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה וְלֹא הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, דִּיּוּנוֹ.
- אֱלֹהֵי הַיָּבֵשׁ הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְלֹא בָנָה לָנוּ אֶת בַּיִת הַבְּחִירָה, דִּיּוּנוֹ.

הַחִידוּשִׁים שְׁלִי:

עַל אַחַת, כַּמָּה וְכַמָּה, טוֹבָה כַּפּוּלָה וּמְכַפֶּלֶת לְמַקּוֹם עָלֵינוּ: שְׁהוֹצִיאֵנוּ מִמִּצְרַיִם, וַעֲשֵׂה בָּהֶם שְׁפָטִים, וַעֲשֵׂה בְּאַלְהֵיהֶם, וְהַרְג אֶת בְּכוֹרֵיהֶם, וְנָתַן לָנוּ אֶת מְמוֹנָם, וְקָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם, וְהַעֲבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחַרְבָּה, וְשַׁקַּע צָרְנוֹ בְּתוֹכוֹ, וְסַפַּק צָרְבָנוּ בַּמַּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה, וְהַאֲכִילָנוּ אֶת הַמָּן, וְנָתַן לָנוּ אֶת הַשֶּׁבֶת, וְקָרַבְנוּ לִפְנֵי הַר סִינַי, וְנָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וְהַכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבָנָה לָנוּ אֶת בֵּית הַבְּחִירָה לְכַפֵּר עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ.

רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר: כָּל שֶׁלֹּא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְבָרִים אֵלּוּ בַּפֶּסַח, לֹא יֵצֵא יְדֵי חוּבָתוֹ, וְאֵלּוּ הֵן:

פֶּסַח, מִצָּה, וּמְרוֹר.

יִזְהַר שֶׁלֹּא לְהַגְבִּיה אֶת הַזְרוּעַ.

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בְּזִמְנָן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קִיָּם, עַל שׁוֹם מָה? עַל שׁוֹם שֶׁפֶסַח הַקָּדוֹשׁ פְּרוּד הוּא עַל פְּתֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר: וְאִמְרַתֶּם זִבַח פֶּסַח הוּא לֵי, אֲשֶׁר פֶּסַח עַל פְּתֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת מִצְרַיִם, וְאֶת פְּתֵינוּ הִצִּיל, וַיִּקַּד הָעַם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ.

הַחִידוּשִׁים שְׁלֵי:

מראה את המצות למסבים ואומר:

מִזֶּה אֵז שְׂאֵנוּ אוֹכְלִים, עַל שׁוֹם מָה? עַל שׁוֹם שְׁלֹא הִסְפִּיק בְּצֻקְסָם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מִלֶּךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְגָאֵלְסָם, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאפּוּ אֶת הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֲגַת מִצּוֹת, כִּי לֹא חִמְץ, כִּי גִרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יִכְלוּ לְהַתְמַהֵמָה, וְגַם צִדָּה לֹא עָשׂוּ לָהֶם.

מראה את המרור למסבים ואומר:

מִרוּר זֶה שְׂאֵנוּ אוֹכְלִים, עַל שׁוֹם מָה? עַל שׁוֹם שֶׁמָּרְרוּ הַמִּצְרַיִם אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדָּה קָשָׁה, בְּחֹמֶר וּבִלְבָנִים וּבְכָל עַבְדָּה בְּשֹׁדָה אֶת כָּל עַבְדָּתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרֶךְ.

בְּכָל יוֹר וְיוֹר חִיב אָדָם לְרְאוֹת אֶת עֲצֻמוֹ כְּאִלּוּ הוּא יֹצֵא מִמִּצְרַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר: וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ כִּי־זֶה עָשָׂה יְיָ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם. לֹא אֶת אֲבוֹתֵינוּ בְּלֶבֶד גָּאֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲלֵא אִף אוֹתֵנוּ גָאֵל עַמָּהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר: וְאוֹתֵנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם, לְמַעַן הִבִּיא אֶתְנוּ, לְתֵת לָנוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם.

החידושים שלי:

מגביהים את הפזם עד הללויה
(יש המגביהים עד גאל ישראל).

לְפִיכָה אֲנַחְנוּ חַיִּיבִים לְהוֹדוֹת, לְהַלֵּל, לְשַׁבַּח, לְפָאֵר, לְרוֹמֵם, לְהַדִּיר, לְבָרֵךְ, לְעַלֵּה
וּלְקַלֵּם לְמִי שֶׁעָשָׂה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ אֶת כָּל הַנְּסִים הָאֵלֹהִים: הוֹצִיאָנוּ מֵעֲבָדוֹת
לְחָרוֹת מִיַּגוֹן לְשִׁמְחָה, וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב, וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹר גָּדוֹל, וּמִשְׁעָבוֹד
לְגֵאֲלָה. וְנֹאמֵר לְפָנָיו (יש שאין אומרים שירה תדשה): הַלְלוּיָהּ.

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה. יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבָרָךְ מֵעַתָּה וְעַד
עוֹלָם. מִמְּזֶרֶח שָׁמֶשׁ עַד מְבוֹאֵי מַהְלָל שֵׁם יְהוָה. רָם עַל כָּל גּוֹיִם יְהוָה עַל
הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ. מִי פִיהוּהָ אֵלֵהֵינוּ הַמְּגַבִּיחֵי לְשַׁבַּת. הַמְּשַׁפִּילֵי לְרֹאוֹת בַּשָּׁמַיִם
וּבָאָרֶץ. מְקִימֵי מַעֲפָר דָּל מֵאֲשַׁפֵּת יָרִים אֲבִיוֹן. לְהוֹשִׁיבֵי עִם נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי
עַמּוֹ. מוֹשִׁיבֵי עֵקֶרֶת הַבַּיִת אִם הַבָּנִים שִׁמְחָה הַלְלוּיָהּ.

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לַעֲזוֹ. הִיָּתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל
מִמְשָׁלוֹתָיו. הַיָּם רָאָה וַיִּגַּם הַיַּרְדֵּן יִסַּב לְאַחֹר. הַהַרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים גְּבַעוֹת
כְּבָנֵי צֶאֱן. מַה לָּךְ הַיָּם כִּי תִגּוֹם הַיַּרְדֵּן תִּסַּב לְאַחֹר. הַהַרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים
גְּבַעוֹת כְּבָנֵי צֶאֱן. מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הַהֶפְכִי הַצּוֹר אָגַם
מַיִם חֲלָמִישׁ לְמַעֲיָנוּ מַיִם.

החידושים שלי:

נוטלים את הידים ומברכים

**בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
עַל נְטִילַת יָדַיִם.**

יקח המצות בסדר שהניחו, הפרוסה בין שתי השלמות, ויאחז שלשתן בידו ויברך "המוציא", יניח מידינו את התחתונה ויברך "על אכילת מצה" על השלמה והפרוסה. אחר כך יבצע כזית מן העליונה השלמה וכזית שני מן הפרוסה ויטבלם במלח, ויאכל בהסבה שני הזיתים.

**בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
הַמוֹצִיא לָחֶם מִן הָאָרֶץ.**

**בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
עַל אֲכִילַת מִצָּה.**

מָרֹר

כל אחד מהמסבים לוקח כזית מרור ומטבלו בקרוסת, חוזר ומנער הקרוסת, מברך ואוכל בלי הסבה.

**בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
עַל אֲכִילַת מָרֹר.**

פֹּרֵךְ

כל אחד מהמסבים לוקח כזית מן המצה השלישית עם כזית מרור וכזרים יחד, אוכלים בהסבה ובלי ברכה. לפני אכלו אומר:

**זָכַר לְמִקְדָּשׁ כְּהַלֵּל. כֵּן עָשָׂה הַלֵּל בְּזִמְנֵי שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם:
הָיָה פֹּרֵךְ פֶּסַח מִצָּה וּמְרֹר וְאוֹכֵל בְּיַחַד,
לְקַיֵּם מַה שֶּׁנֶּאֱמַר: עַל מִצּוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֵהוּ.**

החידושים שלי:

שֶׁלַח עוֹרֵךְ

אוֹכְלִים וְשׁוֹתִים הַסְּעֻדָה הָעֵרוּכָה וְנוֹהָגִים לֵאכּוֹל תַּחֲלָה בִּיצִים מִבְּשָׁלוֹת.
וְלֹא יֵאכֵל יוֹתֵר מִדֵּי, שֶׁלֹּא תִהְיֶה עֲלֵיו אֲכִילַת אֶפִיקוֹמֵן אֲכִילָה גְּסָה.

צִפּוֹן

אַחַר גְּמֵר הַסְּעֻדָה לֹוֹקֵחַ כָּל אֶחָד מִהַמְּסֻבִּים כְּצִוַּת מִהַמְּצָה שֶׁהִיְתָה צִפּוֹנָה לְאֶפִיקוֹמֵן וְאוֹכֵל
מִמֶּנָּה כְּצִוַּת בְּהַסְבָּה. וְצִרִיךְ לֵאכֹלָה קִדְּם חֲצוֹת הַפְּלִילָה.

הַחִידוּשִׁים שְׁלִי:

בְּרָכָה

מוזגין כוס שלישי ומברכין ברכת המזון.

לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה, ברחילו ורחימו ורחימו ורחילו, ליחדא שם יו"ד אות ה"א באות וא"ו אות ה"א ביהודא שלים בשם כל ישראל, הרי אנחנו באים לקיים מצות עשה דאורייתא לברך ברכת המזון, ככתוב בתורה: ואכלת ושבעת וברכת את יי אלהיך, לתקן שרש מצוה זו במקום עליון. ויהי רצון מקפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתהיה חשוכה ומקבלת ורצויה לפניך ברכה ראשונה וברכה שניה וברכה שלישית אשר נברך עתה על המזון. ותתן לנו פח ויכלת ועזר וסיוע להעלות מיין גקבין ולהמשיך ארבעת המוחין לישראל ורחל [הגדולה]. וגם תהיה חשוכה ומקבלת ורצויה לפניך, ברכה רביעית אשר נברך עתה. ותתן לנו פח ויכלת ועזר וסיוע להעלות מיין גקבין ולהמשיך ארבעת המוחין ליעקב ורחל. ויעלה לפניך פאלו כונו בכל-הפונות הראויות לכוון בארבע ברכות אלו של המזון. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו, ומעשה ידינו פוננה עלינו, ומעשה ידינו פוננהו.

למנצח בנגינת מזמור שיר. אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה. לדעת בארץ ודרך בכל גוים ישועתך. יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם. ישמחו וירננו לאמים כי תשפט עמים מישור ולאמים בארץ תנחם סלה. יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם. ארץ נתנה יבולה יברכנו אלהים אלהינו. יברכנו אלהים וייראו אתו כל אפסי ארץ.

אברכה את יי בכל עת תמיד תהלתו בפני, סוף דבר הפל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם, תהלת יי ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד, ואנחנו נברך יה מעתה ועד-עולם הללו-יה, וידבר אלי זה השלחן אשר לפני יי

המזמן: הב לך ונברכה למלפא עלאה קדישא

עונים: שמים!

המזמן: ברשות מלפא עלאה קדישא (בשבת: וברשות שבת מלפתא) וברשות יומא טבא קדישא

וברשותכם נברך (בעשרה אלהינו) שאכלנו משלך

עונים: ברוך (אלהינו) שאכלנו משלך ובטובו הגדול תמיד חיינו

המזמן: ברוך (אלהינו) שאכלנו משלך ובטובו הגדול תמיד חיינו

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם האל הין אותנו ואת העולם בלו בטובו בחן
בחסד ברוח וברחמים רבים. נתן לחם לכל-בשר פי לעולם חסדו. ובטובו
הגדול תמיד לא חסר לנו ואל יחסר לנו מזון תמיד לעולם ועד, פי הוא אל זן
ומפרנס לכל, ושלחנו ערוך לכל, והתקין מחיה ומזון לכל-בריותיו אשר ברא
ברחמיו וברב חסדיו פאמור: פותח את ידך ומשביע לכל-חי רצון. ברוך אתה
יי הין את הכל.

גודה לך יי אלהינו על שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה טובה ורחבה ברית
ותורה חיים ומזון, על שהוצאתנו מארץ מצרים ופדיתנו מבית עבדים, ועל
בריתך שחתמת בבשרנו ועל תורתך שלפדתנו ועל חקי רצונך שהודעתנו,
ועל חיים ומזון שאתה זן ומפרנס אותנו.

על הכל יי אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים את שמך, פאמור: "ואכלת
ושבעת, וברכת את יי אלהיך על הארץ הטבה אשר נתן לך." ברוך אתה יי, על
הארץ ועל המזון.

רחם יי אלהינו עלינו ועל ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל הר ציון משפן
כבודך ועל היכלך ועל מעונך ועל דבירך, ועל הבית הגדול והקדוש שנקרא
שמך עליו. אבינו! רענו, זוננו, פרנסנו, כלכלנו, הרויחנו, הרוח לנו מהרה מכל
צרותינו, ואל תצריבנו יי אלהינו לידי מתנות בשר ודם ולא לידי הלואתם, אלא
לידך המלאה והרחבה העשירה והפתוחה. יהי רצון שלא נבוש בעולם הזה
ולא נפלם לעולם הבא, ומלכות בית דוד משיחך תחזירנה למקומה במהרה
בימינו.

בשבת מוסיפין: רצה והחליצנו יי אלהינו במצותיך ובמצות יום השביעי השבת הגדול והקדוש הזה. כי יום גדול וקדוש הוא מלפניך. נשבות בו וננוח בו ונתענג בו במצות חקי רצונך. ואל תהי צרה ויגון ביום מנוחתנו. והראנו בנחמת ציון במהרה בימינו, כי אתה הוא בעל הנחמות. והגם שאכלנו ושתינו, חרבן ביתך הגדול והקדוש לא שבחנו. אל תשפחנו לנצח ואל תזנחנו לעד, כי אל מלך גדול וקדוש אתה.

אלהינו ואלהי אבותינו, יעלה ויבוא, יגיע, יראה וירצה, ישמע ויפקד ויזכר, זכרוננו וזכרון אבותינו, זכרון ירושלים עירך, וזכרון משיח בן דוד עבדך, וזכרון כל-עמך בית ישראל לפניך, לפלטה לטובה לחן לחסד ולרחמים, לחיים טובים ולשלום, ביום חג המצות הזה,

ביום טוב מקרא קדש הזה, לרחם בו עלינו ולהושיענו. זכרנו יי אלהינו בו לטובה, ופקדנו בו לברכה, והושיענו בו לחיים טובים בדבר ישועה ורחמים; חוס וחסנו, וחמל ורחם עלינו, והושיענו כי אליך עינינו, כי אל מלך חנון ורחום אתה.

והתבנה ירושלים עירך במהרה בימינו. ברוך אתה יי, בונה ירושלים (בלחש אמן).

אם שכח בשבת לומר רצה:

(ברוך אתה יהוה, אלהינו מלך העולם, שנתן שפלות למנוחה לעמו ישראל באהבה לאות ולברית. ברוך אתה יהוה, מקדש השבת)

אם שכח יעלה ויבוא:

(ברוך אתה יהוה, אלהינו מלך העולם, שנתן ימים טובים לעמו ישראל לששון ולשמחה, את יום (אם שכח גם רצה): (השבת הזה ואת יום) חג המצות הזה, את יום טוב מקרא קדש הזה. ברוך אתה יהוה, מקדש ישראל והזמנים).

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם לְעַד הָאֵל אָבִינוּ מִלְכֵנוּ אֲדִירֵנוּ בּוֹרְאֵנוּ גּוֹאֲלֵנוּ
קְדוֹשֵׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל הַמֶּלֶךְ הַטוֹב וְהַמְטִיב לְכָל שְׂבָבֵל יוֹם
וַיּוֹם הוּא הַטִּיב לָנוּ הוּא מְטִיב לָנוּ הוּא יִטִּיב לָנוּ הוּא גִמְלָנוּ הוּא גּוֹמְלָנוּ הוּא
יְגַמְלָנוּ לְעַד חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים וְרוּחַ וְהַצְלָה וְכָל טוֹב

הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁתַּבַּח עַל כְּבוֹדוֹ

הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁתַּבַּח בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ

הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁתַּבַּח בְּנוֹ לְדוֹר דּוֹרִים

הַרְחֵמֵן הוּא קָרַן לְעַמּוֹ יְרִים

הַרְחֵמֵן הוּא יִתְפָּאֵר בְּנוֹ לְנִצּוֹחַ נְצֻחִים

הַרְחֵמֵן הוּא יִפְרֹנְסֵנוּ בְּכְבוֹד וְלֹא בְּבוֹזִי בְּהַתֵּר וְלֹא בְּאִסּוּר בְּנִחַת וְלֹא בְּצַעַר

הַרְחֵמֵן הוּא יִתֵּן שְׁלוֹם בֵּינֵינוּ

הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה רוּחָה וְהַצְלָחָה בְּכָל-מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ

הַרְחֵמֵן הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכֵינוּ

הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁפֹּר עַל גְּלוּת מְהֵרָה מֵעַל צְוֹאֲרֵנוּ

הַרְחֵמֵן הוּא יוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיּוֹת בְּאֶרֶצְנוּ

הַרְחֵמֵן הוּא יִרְפָּאֵנוּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה

הַרְחֵמֵן הוּא יִפְתַּח לָנוּ אֶת יַד הַרְחֵבָה

הַרְחֵמֵן הוּא יְבָרֵךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִמֵּנוּ בְּשִׂמּוֹ הַגָּדוֹל כְּמוֹ שְׁנַתְּבָרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ

אֲבֹרָהֵם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב בְּכָל מַפְלָא כָּל פֶּן יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ יַחַד בְּרָכָה שְׁלֵמָה וְכֵן יְהִי

רְצוֹן וְנֵאמַר אָמֵן

הַרְחֵמֵן הוּא יִפְרֹשׁ עֲלֵינוּ סֶפֶת שְׁלוֹמוֹ

בַּשַּׁבָּת: הַרְחֵמֵן הוּא יִנְחִילָנוּ עוֹלָם שְׂפָלוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים

הַרְחֵמֵן הוּא יִנְחִילָנוּ לַיּוֹם שְׂפָלוֹ טוֹב

הַרְחֵמֵן הוּא יִטַּע תּוֹרָתוֹ וְאַהֲבָתוֹ בְּלִבֵּנוּ וְתַהֲיֶה יְרָאתוֹ עַל פְּנֵינוּ לְבַלְתִּי נַחֲטָא

וַיְהִי כָּל מַעֲשֵׂינוּ לְשֵׁם שְׁמַיִם

ברכת האורח: הַרְחֵמֶן הוּא יְבָרֶךְ אֶת הַשְּׁלַחַן הַזֶּה שְׂאֵכְלֵנוּ עָלָיו וַיְסַדֵּר בּוֹ כָּל-מַעֲדָנַי עוֹלָם וַיְהִיָּה כְּשִׁלְחָנוּ שָׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם כָּל-רָעַב מִמֶּנּוּ יֹאכַל וְכָל-צָמָא מִמֶּנּוּ יִשְׁתֶּה וְאֵל-יַחְסֹר מִמֶּנּוּ כָּל-טוֹב לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים אָמֵן הַרְחֵמֶן הוּא יְבָרֶךְ אֶת בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה וּבַעַל הַסַּעֲדָה הַזֹּאת הוּא וּבְנָיו וְאִשְׁתּוֹ וְכָל-אֲשֶׁר-לוֹ בְּבָנִים שְׂיִחָיו וּבְנִכְסִים שְׂיִרְבּוּ בָרֶךְ יְיָ חִילוֹ וּפְעַל יָדָיו תִּרְצֶה וַיְהִיו נִכְסָיו וּנְכַסְיָנוּ מְצֻלְחִים וְקְרוּבִים לְעִיר וְאֵל-יִזְדַּקֵּק לְפָנָיו וְלֹא לְפָנֵינוּ שׁוֹם דְּבַר חֲטָא וְהַרְהוֹר עֲוֹן שֵׁשׁ וְשִׁמְח כָּל-הַיָּמִים בְּעֵשֶׂר וּכְבוֹד מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם לֹא יִבוֹשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא יִפְלֹם לְעוֹלָם הַבָּא אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן

הַרְחֵמֶן הוּא יְבָרֶךְ אֶת כָּל הַמְּסַבֵּין בְּשִׁלְחַן הַזֶּה, וַיִּתֵּן לָנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כָּל מַשְׂאֵלוֹת לִבְנוֹ לְטוֹבָה.

הַרְחֵמֶן הוּא יַחְיֵנוּ וַיַּצִּילֵנוּ וַיְקַרְבֵנוּ לִימֹת הַמְּשִׁיחַ וּלְבִנְיָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא מְגֻדוֹל יְשׁוּעוֹת מְלָכּוֹ וְעִשָׂה חֶסֶד לְמַשִּׁיחוֹ לְדוֹד וּלְזָרְעוֹ עַד עוֹלָם, כְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעֲבוּ וְדָרְשׁוּ יְיָ לֹא יַחְסְרוּ כָּל טוֹב, נַעַר הָיִיתִי גַם זָקְנָתִי וְלֹא רָאִיתִי צָדִיק נֶעְזֵב וְזָרְעוֹ מִבִּקְשׁ לָחֶם כָּל הַיּוֹם חוּגֵן וּמְלֻוֶה וְזָרְעוֹ לְבָרְכָהּ, מַה שְׂאֵכְלֵנוּ יְהִיָּה לְשִׁבְעָה וּמַה שְׂשִׁיתֵינוּ יְהִיָּה לְרַפּוּאָה וּמַה שְּׁהוֹתֵרְנוּ יְהִיָּה לְבָרְכָהּ כְּדַכְתִּיב וַיִּתֵּן לְפָנֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיִּוֹתְרוּ כְּדַבֵּר יְיָ. בְּרוּכִים אַתֶּם לִיהוָה עֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. בְּרוּךְ הַגֹּבֵר אֲשֶׁר יִבְטַח בִּיהוָה וְהָיָה יְיָ מְבֹטָחוֹ. יְהוָה עֵז לְעַמּוֹ וַיִּתֵּן יְיָ יְבָרֶךְ אֶת-עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם. עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן.

הִנְנִי מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לְקִים מִצּוֹת בּוֹס שְׁלִישִׁי שֶׁהוּא כְּנֶגֶד בְּשׂוֹרֵת הַיְשׁוּעָה, שְׂאִמְר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל וְגֵאלְתִּי אֲתֶכֶם בְּזֹרַע נְטוּיָה וּבִשְׁפָטִים גְּדוֹלִים.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן.

שׂוֹתִין בְּהִסָּבֵת שְׂמַאל.

נוהגים לפתוח הדלת, למזוג כוס (לכבודו של אליהו הנביא) ולהכריז:

שִׁפְךָ חֲמַתְךָ אֶל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יִדְעוּךָ וְעַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרְאוּ. כִּי
אָכַל אֶת יַעֲקֹב וְאֶת גְּוֵהוּ הַשָּׁמַיִם. שִׁפְךָ עֲלֵיהֶם זַעֲמֶךָ וְחֲרוֹן אַפֶּךָ יִשִּׁיגֵם. תִּרְדֹּף
בְּאֵף וּתְשַׁמְדֵם מִתַּחַת שָׁמַיִ יי.

הַלֵּל

מוזגים כוס רביעי וגומרים עליו את ההלל:

לֹא לָנוּ יי לֹא לָנוּ, כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כְּבוֹד, עַל חֲסִדְךָ, עַל אֲמַתְךָ. לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם
אֵיזָה נָא אֱלֹהֵיהֶם, וְאֵלֵהֵינוּ בְּשִׁמִּים, כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ עָשָׂה. עֲצִיבֵיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב
מַעֲשֵׂה יָדֵי אָדָם. פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ, עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ. אֲזַנַּיִם לָהֶם וְלֹא
יִשְׁמְעוּ, אֵף לָהֶם וְלֹא יִרְיֹחוּ. יָדֵיהֶם וְלֹא יִמְיִשוּן, רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִהַלְכוּ, לֹא יִהְיוּ
בְּגֵרוֹנָם. כְּמוֹתֵם יִהְיוּ עֲשִׂיהֶם, כֹּל אֲשֶׁר בִּטַּח בָּהֶם. יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּיי, עֲזָרָם וּמְגַנָּם
הוּא. בֵּית אֶהְרֹן בְּטַחוּ בְּיי, עֲזָרָם וּמְגַנָּם הוּא. יִרְאֵי יי בְּטַחוּ בְּיי, עֲזָרָם וּמְגַנָּם הוּא.

יי זָכְרֵנוּ יְבָרֵךְ, יְבָרֵךְ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל, יְבָרֵךְ אֶת בֵּית אֶהְרֹן. יְבָרֵךְ יִרְאֵי יי, הַקְּטַנִּים
עִם הַגְּדֹלִים. יִסֹּף יי עֲלֵיכֶם, עֲלֵיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם. בְּרוּכִים אַתֶּם לְיי, עֹשֵׂה שְׁמַיִם
וְאָרֶץ. הַשָּׁמַיִם שְׁמַיִם לְיי וְהָאָרֶץ נָתַן לַבְּנֵי אָדָם. לֹא הִמְתִּים יִהְלְלוּ יְהוָה וְלֹא כָּל
יְרֵדֵי דוֹמָה. וְאִנְחָנוּ נִבְרָךְ יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. הַלְלוּיָהוּ:

אֶהְבֵּתִי כִּי יִשְׁמַע יְיָ אֶת קוֹלִי, תַּחֲנוּנָי. כִּי הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבִימֵי אֶקְרָא. אֶפְפוּנֵי חֲבֻלֵי מוֹת וּמִצְרֵי שְׁאוּל מִצְאוּנֵי, צָרָה וְיַגוֹן אֶמְצָא. וּבִשְׁם יְיָ אֶקְרָא, אָנָּה יְיָ מִלְּטָה נַפְשִׁי. חַנוּן יְיָ וְצַדִּיק, וְאֶלְהֵינוּ מֵרַחֵם. שִׁמְרֵ פִתְאִים יְיָ, דְלוּתֵי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ. שׁוּבֵי נַפְשִׁי לְמִנוּחַיִכִי, כִּי יְיָ גָּמַל עָלַיִכִי. כִּי חִלְצָתָ נַפְשִׁי מִמָּוֶת, אֶת עֵינַי מִן דְּמָעָה, אֶת רַגְלֵי מִדְּחֵי. אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְיָ בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים. הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר, אֲנִי עֲנִיתִי מָאֵד. אֲנִי אִמְרָתִי בְּחַפְזִי, כָּל הָאָדָם כֶּזֶב.

מָוֶה אָשִׁיב לִי כָּל תַּגְמוּלוֹהֵי עָלַי. בּוֹס יִשׁוּעוֹת אֲשָׂא וּבִשְׁם יְיָ אֶקְרָא. נְדָרֵי לִי אֲשַׁלֵּם נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ. יִקָּר בְּעֵינַי יְיָ הַמְּוֹתָה לַחֲסִידָיו. אָנָּה יְיָ כִּי אֲנִי עֲבָדְךָ, אֲנִי עֲבָדְךָ בֶּן אֲמָתְךָ, פִּתְחָתָ לְמוֹסְרֵי. לָךְ אֲזַבַּח זֶבַח תּוֹדָה וּבִשְׁם יְיָ אֶקְרָא. נְדָרֵי לִי אֲשַׁלֵּם נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ. בְּחִצְרוֹת בֵּית יְיָ, בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלַיִם, הִלְלוּיָהּ:

הִלְלוּ אֶת יְיָ כָּל גּוֹיִם, שִׁבְחוּהוּ כָּל הָאֲמִים. כִּי גִבֹר עָלֵינוּ חֶסֶדוֹ, וְאֲמַת יְיָ לְעוֹלָם, הִלְלוּיָהּ:

הוֹדוּ לִי כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ.
יֹאמְרוּ נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ.
יֹאמְרוּ נָא בֵּית אֶהְרֹן כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ.
יֹאמְרוּ נָא יְרֵאֵי יְיָ כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ.

מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה, עֲנֵנִי בְּמִרְחֵב יְהוָה. יְיָ לִי לֹא אִירָא, מַה יַּעֲשֶׂה לִּי אָדָם. יְיָ לִי בְּעִזָּרֵי וְאֲנִי אֶרְאֶה בְּשִׁנְאֵי. טוֹב לַחֲסוֹת בְּיְיָ מִבְּטַח בְּאָדָם. טוֹב לַחֲסוֹת בְּיְיָ מִבְּטַח בְּנַדְיָבִים. כָּל גּוֹיִם סִבְבוּנִי, בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילֵם. סִבּוּנִי גַם סִבְבוּנִי, בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילֵם. סִבּוּנִי כַּדְבָרִים, דַּעְכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים, בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילֵם. דַּחַח דְּחִיתַנִּי לְנַפְל, וַיִּי עֲזָרְנִי. עֲזִי וְזִמְרַת יְהוָה וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה. קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאֶהְלֵי צַדִּיקִים, יִמִּין יְיָ עֲשֶׂה חֵיל. יִמִּין יְיָ רוֹמְמָה, יִמִּין יְיָ עֲשֶׂה חֵיל. לֹא אָמוֹת כִּי אֶחֱיָה, וְאֶסְפֹּד מַעֲשֵׂי יְהוָה. יִסֹר יִסְרֵנִי יְהוָה, וְלִמּוֹת לֹא נִתְּנָנִי. פִּתְחוּ לִי שַׁעְרֵי צְדָקָה, אָבָא בָם, אוֹדָה

יְהוָה. זֶה הַשַּׁעַר לַיְי, צְדִיקִים יָבֹאוּ בּוֹ. אֹדְדֶךָ כִּי עָנִיתָנִי וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה. אֹדְדֶךָ
כִּי עָנִיתָנִי וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה. אֲבָן מְאֹסוֹ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵהָ. אֲבָן מְאֹסוֹ
הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵהָ. מֵאֵת יְי הִיְתָה זֹאת הִיא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ. מֵאֵת יְי
הִיְתָה זֹאת הִיא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ. זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְי נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ. זֶה הַיּוֹם
עָשָׂה יְי נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ.

אָנָּה יְי, הוֹשִׁיעָה נָּא. **אָנָּה יְי, הוֹשִׁיעָה נָּא.**

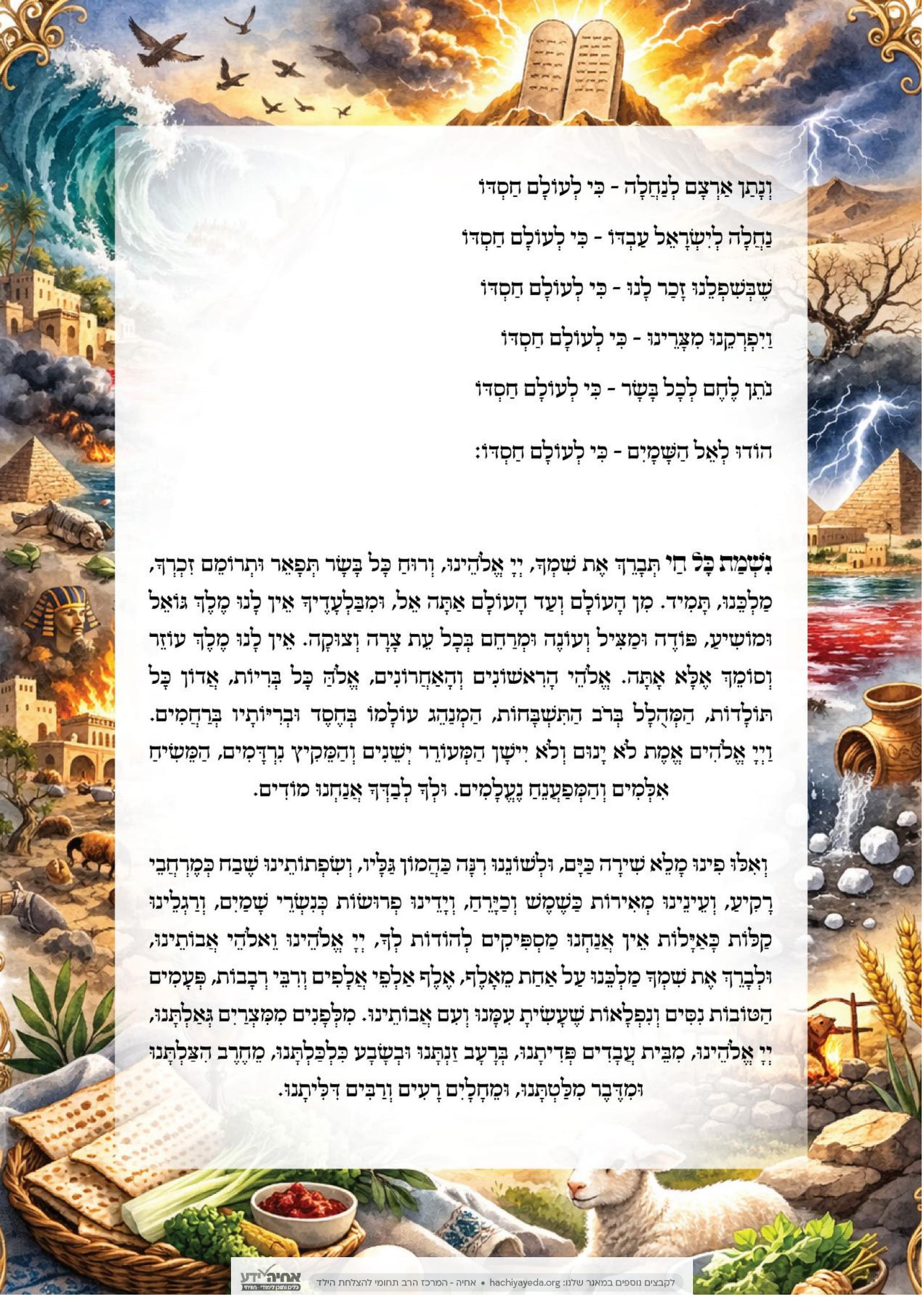
אָנָּה יְי, הַצְּלִיחֵה נָּא. **אָנָּה יְי, הַצְּלִיחֵה נָּא.**

בְּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְי, בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְי. בְּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְי, בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְי.
אֵל יְי וַיֵּאָר לָנוּ. אֶסְרוּ חַג בְּעֵבְתַיִם עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ. אֵל יְי וַיֵּאָר לָנוּ. אֶסְרוּ חַג
בְּעֵבְתַיִם עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ. אֵלֵי אֶתְהָ וְאוֹדְדֶךָ, אֱלֹהֵי אֲרוֹמְמֶךָ. אֵלֵי אֶתְהָ וְאוֹדְדֶךָ,
אֱלֹהֵי אֲרוֹמְמֶךָ. הוֹדוּ לַיְי כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדְךָ. הוֹדוּ לַיְי כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם
חֶסֶדְךָ.

הִלְלוּ יְהוָה הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה. שְׁעִמְדִים בְּבֵית יְהוָה בְּחִצְרוֹת
בֵּית אֱלֹהֵינוּ. הַלְלוּ יְהוָה כִּי טוֹב יְהוָה זָמְרוּ לְשִׁמּוֹ כִּי נָעִים. כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לּוֹ יְהוָה
יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ. כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל יְהוָה וְאֲדַנִּינוּ מִכָּל אֱלֹהִים. כָּל אֲשֶׁר
חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ בְּיָמִים וְכָל תְּהוֹמוֹת. מִעֲלָה נְשָׂאִים מִקְצֵה
הָאָרֶץ בְּרָקִים לְמַטֵּר עָשָׂה מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו. שֶׁהִכָּה בְכוֹרֵי מִצְרַיִם מֵאֲדָם
עַד בְּהֵמָה. שָׁלַח אֶתֹת וּמִפְתֵּיִם בְּתוֹכֵי מִצְרַיִם בְּפִרְעָה וּבְכָל עַבְדָּיו. שֶׁהִכָּה
גֹּזִים רַבִּים וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים. לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְלַעֲזוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן וְלִכְל
מְמַלְכוֹת בְּנֵעַן. וְנָתַן אֲרָצָם נִחְלָה נִחְלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ. יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה
זָכְרֶךָ לְדֹר וָדֹר. כִּי יִדִּין יְהוָה עַמּוֹ וְעַל עַבְדָּיו יִתְנַחֵם. עֲצַפֵּי הַגֹּזִים כָּסַף וְזָהַב
מִעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם. פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינֵי לָהֶם וְלֹא יֵרְאוּ. אֲזַנֵּי לָהֶם וְלֹא
יִאֲזִינוּ אֵף אֵין יֵשׁ רוּחַ בְּפִיהֶם. כְּמוֹתָם יִהְיוּ עֹשִׂיהֶם כָּל אֲשֶׁר בִּטַח בָּהֶם. בֵּית

יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת יְהוָה בֵּית אַהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת יְהוָה. בֵּית הַלְוִי בָּרְכוּ אֶת יְהוָה וְרָאִי
יְהוָה בָּרְכוּ אֶת יְהוָה. בָּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן שָׁכֵן יְרוּשָׁלַם הַלְלוּ יְהוָה.

הוֹדוּ לְאֲדֹנָי הָאֲדֹנִים - בִּי לְעוֹלָם חֶסֶד
לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבָדוֹ - בִּי לְעוֹלָם חֶסֶד
לַעֲשֵׂה הַשְׁמִים בְּתַבּוּנָה - בִּי לְעוֹלָם חֶסֶד
לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמַּיִם - בִּי לְעוֹלָם חֶסֶד
לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים - בִּי לְעוֹלָם חֶסֶד
אֶת הַשָּׁמֶשׁ לְמַמְשַׁלֵּת בַּיּוֹם - בִּי לְעוֹלָם חֶסֶד
אֶת הַיָּרֵחַ וְכּוֹכְבֵים לְמַמְשַׁלוֹת בַּלַּיְלָה - בִּי לְעוֹלָם חֶסֶד
לְמַכּוּהַ מִצְרַיִם בְּבַכּוֹרֵיהֶם - בִּי לְעוֹלָם חֶסֶד
וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מֵתוֹכֶם - בִּי לְעוֹלָם חֶסֶד
בְּיַד חֲזָקָה וּבְזִרְעֵ נְטוּיָה - בִּי לְעוֹלָם חֶסֶד
לְגַזֵּר יָם סוּף לַגִּזְרִים - בִּי לְעוֹלָם חֶסֶד
וְהַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ - בִּי לְעוֹלָם חֶסֶד
וְנָעַר פְּרַעֲוֹה וַחֲיָלוֹ בַּיָּם סוּף - בִּי לְעוֹלָם חֶסֶד
לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר - בִּי לְעוֹלָם חֶסֶד
לְמַכּוּהַ מַלְכֵים גְּדֹלִים - בִּי לְעוֹלָם חֶסֶד
וַיַּהֲרֹג מַלְכֵים אֲדִירִים - בִּי לְעוֹלָם חֶסֶד
לְסִיחּוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי - בִּי לְעוֹלָם חֶסֶד
וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן - בִּי לְעוֹלָם חֶסֶד

ונתן ארצם לנחלה - כי לעולם חסדו
 נחלה לישראל עבדו - כי לעולם חסדו
 שבשפלנו זכר לנו - כי לעולם חסדו
 ויפרקנו מצרינו - כי לעולם חסדו
 נתן לחם לכל בשר - כי לעולם חסדו
 הודו לאל השמים - כי לעולם חסדו:

בשמות כל חי תברך את שמו, יי אלהינו, ורוח כל בשר תפאר ותרום זכרה, מלפנו, תמיד. מן העולם ועד העולם אתה אל, ומבלעדיך אין לנו מלך גואל ומושיע, פודה ומציל ועונה ומרחם בכל עת צרה וצוקה. אין לנו מלך עוזר וסומך אלא אתה. אלהי הראשונים והאחרונים, אלה כל בריות, אדון כל תולדות, המהכל ברב התשבחות, המנהג עולמו בחסד ובריותיו ברחמים. ויי אלהים אמת לא יגום ולא יישן המעורר ישנים והמקיץ נרדמים, המשיח אלמים והמפענח נעלמים. וכה לבדה אנחנו מודים.

ואלו פינו מלא שירה פים, ולשוננו רנה בהמון גליו, ושפתותינו שבח במרחבי רקיע, ועינינו מאירות בשמש וכרחה, וידינו פרושות בנשרי שמים, ורגלינו קלות כאילות אין אנחנו מספיקים להודות לך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, ולברך את שמו מלפנו על אחת מאלה, אלה אלפי אלפים ורבי רבבות, פעמים הטובות נסים ונפלאות שעשית עמנו ועם אבותינו. מלפנים ממצרים גאלתנו, יי אלהינו, מבית עבדים פדיתנו, ברעב זנתנו ובשבע כלפלתנו, מחרב הצלתנו ומדבר מלטתנו, ומחלים רעים ורבים דליתנו.

עד הנה עזרונו רחמיך ולא עזבונו חסדיך, על בן אברים שפלגת בנו ורוח
ונשמה שנפחת באפינו ולשון אשר שמת בפינו הן הם יודו ויברכו וישבחו
ויפארו את שמך מלפנו תמיד. כי כל פה לך יודה, וכל לשון לך תשבוע,
וכל עין לך תצפה וכל ברה לך תכרע, וכל קומה לפניך תשתחווה, והלכות
ייראוה, והקרוב והכליות יזמרו לשמך, בדבר שנאמר, כל עצמתי תאמרנה: יי,
מי כמוך מציל עני מחזק מפני ועני ואביון מגזלו.

שועת עניים אתה תשמע, צעקת הדל תקשיב ותושיע וכתוב: רגנו צדיקים
ביהוה, לישרים נאווה תהלה.

בפי ישרים תתרום

ובשפתי צדיקים תתברך

ובלשון חסידים תתקדש

ובקרוב קדושים תתהלל

במקהלות רבבות עמך בית ישראל שכן חובת כל היצורים לפניך, יי אלהינו
ואלחי אבותינו, להודות להלל לשבח, לפאר לרומם להדר ולנצח על כל דברי
שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך, משיחך.

ובכן ישתבח שמך לעד מלפנו, האל המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ, כי
לך נאווה, יי אלהינו ואלחי אבותינו, שיר ושבחה, הלל וזמרה, עז וממשלה, נצח,
גדלה וגבורה, תהלה ותפארת, קדשה ומלכות, ברכות והודאות לשמך הגדול
והקדוש ומעולם ועד עולם אתה אל. ברוך אתה יי, מלך גדול בתשבחות, אל
ההודאות, אדון הנפלאות, בורא כל הנשמות רבון כל המעשים הבורח בשירי
זמרה, מלך אל חי העולמים. אמן

כוס רביעי

הגני מוכן ומזמן לקיים מצות כוס רביעי שהוא פנגד בשורת הישועה, שאמר הקדוש ברוך הוא לישראל "ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלהים".

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם

בורא פרי הגפן.

ושותה בהסבת שמאל

ברכה אחרונה

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,

על הגפן ועל פרי הגפן,

על תנובת השדה ועל ארץ המדה טובה ורחבה שרצית והנחלת

לאבותינו לאכל מפריה ולשבע מטובה

רחם נא ד' אלקינו על ישראל עמו ועל ירושלים עירו ועל ציון

משכן כבודך ועל מזבחך ועל היכלך

ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו והעלנו לתוכה ושמחנו

בבנינה ונאכל מפריה ונשבע מטובה ונברכה עליה בקדשה ובטהרה

(בשבת: ורצה והחליצנו ביום השבת הזה)

ושמחנו ביום חג המצות הזה,

כי אתה ד' טוב ומטיב לכל ונודה לך על הארץ ועל פרי הגפן.

ברוך אתה ד' על הארץ ועל פרי הגפן.

(על יין ומיץ ענבים מתוצרת הארץ מסים: כי אתה ד' טוב ומטיב לכל ונודה לך על הארץ ועל פרי

גפנה. ברוך אתה ד' על הארץ ועל פרי גפנה).

הַלֵּל

חֶסֶל סְדוּר פֶּסַח כְּהַלְכָתוֹ, כְּכֹל מִשְׁפָּטוֹ וְחֻקָּתוֹ. כַּאֲשֶׁר זָכִינוּ לְסִדֵּר
אוֹתוֹ, בְּן נִזְכָּה לַעֲשׂוֹתוֹ.
זֶה שׂוֹכֵךְ מְעוֹנָה, קוֹמֵם קֹהֵל עֲדַת מִי מָנָה. בְּקִרְוֵב נִהַל נִטְעֵי כִנֵּה,
פְּדוּיִם לְצִיּוֹן בְּרָנָה.

לְשָׁנָה הַבְּאָה בִּירוּשָׁלַיִם.

אֶחָד מִי יוֹדֵעַ, אֶחָד אֲנִי יוֹדֵעַ.
אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

שְׁנַיִם מִי יוֹדֵעַ, שְׁנַיִם אֲנִי יוֹדֵעַ.
שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

שְׁלֹשָׁה מִי יוֹדֵעַ, שְׁלֹשָׁה אֲנִי יוֹדֵעַ.
שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

אַרְבַּע מִי יוֹדֵעַ, אַרְבַּע אֲנִי יוֹדֵעַ.
אַרְבַּע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

חַמְשָׁה מִי יוֹדֵעַ, חַמְשָׁה אֲנִי יוֹדֵעַ.

חַמְשָׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

שֵׁשָׁה מִי יוֹדֵעַ, שֵׁשָׁה אֲנִי יוֹדֵעַ.

שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, חַמְשָׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי
לְחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

שִׁבְעָה מִי יוֹדֵעַ, שִׁבְעָה אֲנִי יוֹדֵעַ.

שִׁבְעָה יְמֵי שִׁבְתָּא, שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, חַמְשָׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת,
שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

שְׁמוֹנָה מִי יוֹדֵעַ, שְׁמוֹנָה אֲנִי יוֹדֵעַ.

שְׁמוֹנָה יְמֵי מִלְכָּה, שִׁבְעָה יְמֵי שִׁבְתָּא, שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, חַמְשָׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה,
אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

תְּשַׁעָה מִי יוֹדֵעַ, תְּשַׁעָה אֲנִי יוֹדֵעַ.

תְּשַׁעָה יְרַחֵי לְדָה, שְׁמוֹנָה יְמֵי מִלְכָּה, שִׁבְעָה יְמֵי שִׁבְתָּא, שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה,
חַמְשָׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

עֶשְׂרֵה מִי יוֹדֵעַ, עֶשְׂרֵה אֲנִי יוֹדֵעַ.

עֶשְׂרֵה דְבָרִיא, תְּשַׁעָה יְרַחֵי לְדָה, שְׁמוֹנָה יְמֵי מִלְכָּה, שִׁבְעָה יְמֵי שִׁבְתָּא, שֵׁשָׁה
סְדְרֵי מִשְׁנָה, חַמְשָׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לְחוֹת
הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

אחד עֶשֶׂר מִי יוֹדֵעַ, אֶחָד עֶשֶׂר אֲנִי יוֹדֵעַ.

אחד עֶשֶׂר כּוֹכְבֵיָא, עֶשְׂרֵה דְבְרֵיָא, תְּשַׁעַה יְרַחֵי לְדָה, שְׁמוֹנֶה יְמֵי מִילָה, שְׁבַעַה יְמֵי שְׁבַתָא, שֵׁשָׁה סְדְרֵי מְשָנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תּוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

שְׁנַיִם עֶשֶׂר מִי יוֹדֵעַ, שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֲנִי יוֹדֵעַ.

שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַטָיָא, אֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכְבֵיָא, עֶשְׂרֵה דְבְרֵיָא, תְּשַׁעַה יְרַחֵי לְדָה, שְׁמוֹנֶה יְמֵי מִילָה, שְׁבַעַה יְמֵי שְׁבַתָא, שֵׁשָׁה סְדְרֵי מְשָנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תּוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר מִי יוֹדֵעַ, שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר אֲנִי יוֹדֵעַ.

שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר מְדֵיָא. שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַטָיָא, אֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכְבֵיָא, עֶשְׂרֵה דְבְרֵיָא, תְּשַׁעַה יְרַחֵי לְדָה, שְׁמוֹנֶה יְמֵי מִילָה, שְׁבַעַה יְמֵי שְׁבַתָא, שֵׁשָׁה סְדְרֵי מְשָנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תּוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

חַד גְּדֵיָא, חַד גְּדֵיָא

דְּזַבִּין אַפָּא בְּתַרֵי זַנְזִי, חַד גְּדֵיָא, חַד גְּדֵיָא.

וְאַתָּא שׁוֹנְרָא וְאֶכְלָה לְגְדֵיָא, דְּזַבִּין אַפָּא בְּתַרֵי זַנְזִי, חַד גְּדֵיָא, חַד גְּדֵיָא.

וְאַתָּא כְּלָבָא וְנִשְׁדָּ לְשׁוֹנְרָא, דְּאֶכְלָה לְגְדֵיָא, דְּזַבִּין אַפָּא בְּתַרֵי זַנְזִי, חַד גְּדֵיָא, חַד גְּדֵיָא.

וְאַתָּא חוּטְרָא וְהִפָּה לְכַלְפָּא, דְּנִשְׁךָ לְשׁוּנְרָא, דְּאֶכְלָה לְגִדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי
זוּזִי, חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא..

וְאַתָּא גּוּרָא וְשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִפָּה לְכַלְפָּא, דְּנִשְׁךָ לְשׁוּנְרָא, דְּאֶכְלָה לְגִדְיָא,
דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זוּזִי, חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא מִיָּא וְכִבְהָ לְנוּרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִפָּה לְכַלְפָּא, דְּנִשְׁךָ לְשׁוּנְרָא, דְּאֶכְלָה
לְגִדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זוּזִי, חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא תוּרָא וְשִׁתָּה לְמִיָּא, דְּכִבְהָ לְנוּרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִפָּה לְכַלְפָּא, דְּנִשְׁךָ
לְשׁוּנְרָא, דְּאֶכְלָה לְגִדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זוּזִי, חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא הַשׁוּחַט וְשִׁחַט לְתוּרָא, דְּשִׁתָּה לְמִיָּא, דְּכִבְהָ לְנוּרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא,
דְּהִפָּה לְכַלְפָּא, דְּנִשְׁךָ לְשׁוּנְרָא, דְּאֶכְלָה לְגִדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זוּזִי, חַד גְּדִיָּא,
חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא מְלֶאךָ הַמּוֹת וְשִׁחַט לְשׁוּחַט, דְּשִׁחַט לְתוּרָא, דְּשִׁתָּה לְמִיָּא, דְּכִבְהָ לְנוּרָא,
דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִפָּה לְכַלְפָּא, דְּנִשְׁךָ לְשׁוּנְרָא, דְּאֶכְלָה לְגִדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי
זוּזִי, חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא הַקּוֹדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁחַט לְמֶלֶאךָ הַמּוֹת, דְּשִׁחַט לְשׁוּחַט, דְּשִׁחַט לְתוּרָא,
דְּשִׁתָּה לְמִיָּא, דְּכִבְהָ לְנוּרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִפָּה לְכַלְפָּא, דְּנִשְׁךָ לְשׁוּנְרָא,
דְּאֶכְלָה לְגִדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זוּזִי, חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.